

[Undervisningsministeren.]

der være mening i den megen tale om solidaritet mellem de studerende og den øvrige befolkning, specielt arbejderne, må det da være rimeligt, at eksempelvis akademikeren betaler rente af sine lån, når hans uddannelse er færdig og han oppebærer en god løn, antagelig en bedre løn end en arbejders, og arbejdere har så vidt mig bekendt ikke adgang til rentefri lån.

Jeg forstår heller ikke, at hr. Knud Nielsen kan skønne, at de rentefri låns bortfald medfører en betydelig forringelse af den samlede støtte. Det kan det da kun gøre, hvis man finder det rigtigt, at den, der efter sine studier sidder med gode indtægter, har rentefri lån.

Støtte fra ungdommens uddannelsesfond har hidtil ikke kunnet opnås i de aldersgrupper, der er undergivet undervisningspligt. Dette princip må efter regeringens opfattelse også gælde, når undervisningspligten forlænges til 9 år, og i overensstemmelse hermed aftrappes statsstøtten til 8. og 9. klassetrin i de kommende år.

Ved den nye ordning vil administrationen af statens støtte til de uddannelsessøgende blive varetaget af institutionen statens uddannelsesstøtte ledet af en direktør, og samtidig nedsættes et råd, der får til opgave at rådgive undervisningsministeren og statens uddannelsesstøtte. Denne opbygning svarer til forvaltningsretlig praksis på andre af statsforvaltningens områder.

De uddannelsessøgendes samarbejdsudvalg har over for mig protesteret mod den foreslåede administration. De ønsker et beslutende organ med 50 pct.s repræsentation for de uddannelsessøgende. Jeg har ikke ment det rigtigt at imødekomme dette ønske, men jeg vil naturligvis sørge for, at de uddannelsessøgende bliver fyldigt repræsenteret i rådet for uddannelsesstøtte. Jeg kan ikke være enig med de uddannelsessøgende i, at de vil være uden indflydelse på administrationen. Direktøren for uddannelsesstøtten vil naturligvis forelægge rådet alle væsentlige spørgsmål, og han ville være en dårlig administrator, om han ikke tog vidtgående hensyn til de råd og anvisninger, rådets sagkundskab forsynede ham med.

Under udvalgsarbejdet har man drøftet mulighederne for at finansiere uddannelsesstøtten ad anden vej end over skatterne, og

spørgsmålet har været berørt her i dag både af hr. Knud Nielsen og af hr. Morten Lange. Jeg skal gerne imødekomme udvalgets ønske om at tage hele dette spørgsmål op til overvejelse. Det ligger på linje med tanker, vi arbejder med i undervisningsministeriet og i arbejdsministeriet, og en lille embedsmandsgruppe er i gang med at prøve at kortlægge problemerne på enkelte af disse områder.

Problemet er nu nok større end almindelig antaget. Problemet vedrører også i allerhøjeste grad de faglige uddannelser, ikke mindst på baggrund af, at lærlinguddannelsen står foran en revision, der vil løsne den nære forbindelse mellem lærling og lærested og lægge større vægt på uddannelse på skoler. Endvidere er der på baggrund af efteruddannelse og omskoling en lang række problemer i denne forbindelse.

Det af hr. Morten Lange stillede ændringsforslag om, at der pålægges virksomheder en afgift på 1.000 kr. årlig for hver i virksomheden ansat med akademisk uddannelse, må jeg anbefale at stemme imod. Jeg er, som det fremgår af det foran omtalte, ikke fremmed for den tanke, som ligger bag forslaget, men jeg finder det for snævert, og jeg mener ikke, det vil være rigtigt at søge problemet løst på et enkelt felt.

Knud Nielsen: Må jeg sige til ministeren, at når han hævder, at formålet faktisk står i lovforslaget, idet der i § 12 står noget om, at sigtet er en generel støtteordning, er dette naturligvis rigtigt. Men det svæver jo fuldstændig i luften; der siges intet om, hvordan og hvornår denne udbygning skal finde sted.

Undervisningsministeren fandt min stilling til de rentefri låns afskaffelse ubegribelig. Jeg oplyste i mit første indlæg, at afskaffelse af de rentefri lån betød med en studiegæld på 40.000 kr. i en afdragsperiode på 20 år og med en rente på 10 pct. en forøgelse af årsydelsen ved gældens afvikling på så meget som 2.698 kr., d.v.s. en forøgelse af den månedlige ydelse i renter og afdrag på 225 kr.

Det betyder for det første, at endnu flere økonomisk svagt stillede, end det er tilfældet i dag, vil blive afskrækket fra at gå i gang med en uddannelse, og det vil altså forstærke skævheden i den sociale rekruttering. Og det betyder så sandelig også, at